

Uchwała Nr
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Ostrołęce na lata 2024 – 2030

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, ze zm.) postanawia się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Ostrołęce na lata 2024 – 2030 w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrołęki.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Ostrołęki z dnia
w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania
Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy
Domowej w Ostrołęce
na lata 2024-2030

Program
Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej
w Ostrołęce
na lata 2024 – 2030

Spis treści

Wstęp	3
I. Akty prawne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	4
II. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie miasta Ostrołęki	5
III. Cele i działania Programu	9
IV. Monitoring i przewidywane efekty realizacji Programu	16
1. Realizatorzy Programu	17
2. Sposób monitorowania Programu i sprawozdawczość	17
3. Finansowanie Programu	17

WSTĘP

Jednym z istotnych i długofalowych celów polityki społecznej państwa jest tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań antyspołecznych, w tym między innymi przemocy domowej.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 33 wskazuje, że kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym. Natomiast zgodnie z art. 72 Konstytucji Rzeczypospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym. Przemoc w rodzinie jest jednym z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodzin rozumianych jako instytucja, podlegająca ochronie i opiece państwa, jak i dla ich poszczególnych członków. Statystycznie większość ofiar przemocy w rodzinie stanowią kobiety, a w dalszej kolejności małoletni, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami. Bardzo często ofiarami przemocy w rodzinie są dzieci – świadkowie, którzy zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawani jako osoby doznające przemocy domowej. Przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535) wprowadzają rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową.

Rodzina jest naturalnym środowiskiem w życiu człowieka, która kształtuje osobowość, system wartości i styl życia. Najważniejszą rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami takie jak: miłość, szacunek, zaufanie, zrozumienie. W przypadku ich braku role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jako przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy domowej możemy wskazać normy społeczne i kulturowe. Przez wieki istniało silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. Nadal w wielu środowiskach to zjawisko znajduje odzwierciedlenie w obyczajach – społecznej akceptacji bicia, stosowania kar cielesnych,

w przekonaniach związanych z rolą mężczyzny w rodzinie (rola „pana i władcy”). Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma również dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc. Wpływ na stosowanie przemocy domowej może mieć także uzależnienie od alkoholu. Dlatego też przemoc należy zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Pomimo, że przemoc jest trudna do zdiagnozowania, to rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą domową wskazują, że jest to jeden ze szczególnie istotnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga zaplanowanego i dobrze zorganizowanego programu, którego stosowanie powinno przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa.

Opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Program skierowany jest do instytucji i organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Ostrołęki na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, jak również do lokalnej społeczności, w szczególności do osób uwikłanych w przemoc. Program ma na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej oraz zmianę świadomości lokalnej społeczności na temat mitów i stereotypów dotyczących przemocy domowej. Program ma charakter długofalowy, a jego działania obejmują lata 2024-2030.

I. AKTY PRAWNE Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy,
- ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,

- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe,
- ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji,
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
- ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE MIASTA OSTROŁĘKI

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, a w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemocy domowej bardzo długo nie postrzegano jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które może prowadzić do tragicznych skutków, w skrajnych przypadkach nawet do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Ujawniane są jedynie wyjątkowo okrutne i budzące sprzeciw społeczny pojedyncze zdarzenia z historii rodzin, w których doszło do tragedii zapominając, że dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem chronicznego zagrożenia, poniżenia, terroru, lęku, rozpacz. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje głębokie

i szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Przemoc domowa nie jest jednorazowym aktem agresji, jest procesem długotrwałych zmian zachodzących w relacji między sprawcą, a ofiarą trwającym nieraz wiele lat, prowadzącym do stopniowego zniewalania ofiary i całkowitego uzależnienia od sprawcy. Cechą charakterystyczną zjawiska jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy.

W niniejszym rozdziale przedstawiono skalę zjawiska przemocy domowej w mieście Ostrołęka w latach 2017- 2023. Diagnoza powstała na podstawie badań własnych - informacji uzyskanych od przedstawicieli jednostek funkcjonujących na terenie miasta, których zadania są związane z zapobieganiem przemocy w rodzinie, tj.: Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce, Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce, placówek oświatowych, ochrony zdrowia.

Tabela 1. Liczba procedur “Niebieska Karta” wszczętych przez uprawnione jednostki

Rok							
Institucja wszczynająca	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Komenda Miejska Policji	73	54	58	56	101	68	76
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	18	9	15	3	18	14	11
Oświata	0	0	2	1	1	4	3
Ochrona zdrowia	0	0	0	1	2	0	1
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0	1	0	1	0
RAZEM	91	63	75	62	122	87	91

Źródło: Zespół Interdyscyplinary w Ostrołęce

Powyższe dane statystyczne wskazują, iż liczba wszczynanych rocznie procedur “Niebieskie Karty” w okresie od 2017 r. do 2023 r. nie przekraczała 100. Inicjatorami wszczynania procedur byli przede wszystkim funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce i przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (MOPR i OIK), sporadycznie przedstawiciele ochrony zdrowia, oświaty i MKRPA. Wyjątkiem był rok 2021, w którym to wszczęte zostały 122 procedury.

Tabela 2. Skala zjawiska przemocy na terenie miasta Ostrołęki w latach 2017- 2023

Rodziny z problemem przemocy	Rok						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób doświadczających przemocy ogółem , w tym:	91	63	75	62	122	87	91
kobiety, z tego powyżej 67 r.ż.	89	52	62	53	99	64	70
	brak danych	7	7	8	12	3	10
mężczyźni, z tego powyżej 67 r.ż.	1	8	6	3	10	7	6
	brak danych	1	1	1	1	0	1
małoletni	1	3	7	6	13	16	15
Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy ogółem , w tym:	91	63	75	62	122	87	91
kobiety, z tego	5	5	6	7	12	16	12
powyżej 67 r.ż.	0	1	0	0	0	0	1
mężczyźni, z tego	86	58	69	55	110	71	79
powyżej 67 r.ż.	0	3	3	3	5	0	4

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Ostrołęce

Podane wyżej dane pochodzą ze sprawozdań sporządzanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Ostrołęce funkcjonujący przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Zauważalnym jest że, przemoc jest zjawiskiem, które dotyka głównie kobiety. Zaś osobami podejrzanyymi o stosowanie przemocy domowej są przede wszystkim mężczyźni, co jest związane z wykorzystywaniem przez nich swojej przewagi fizycznej, pozycji społecznej czy dominacji ekonomicznej. Jednak coraz częściej zdarzają się sytuacje stosowania przemocy kobiet nad mężczyznami. Występują wtedy, gdy kobieta ma przewagę nad mężczyzną w sferze ekonomicznej, intelektualnej lub emocjonalnej i jest ona głównie wykorzystywana do stosowania przemocy psychicznej (szantaży i presji).

Na terenie miasta Ostrołęki miały miejsce również przypadki stosowania przemocy rodziców wobec dzieci. Wynikały one z nadużywania usankcjonowanej prawnie „władzy rodzicielskiej”, czyli przekonaniu rodziców o tym, że dziecko jest ich własnością.

Pomocy ofiarom przemocy domowej w szczególności w formie poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego oraz poprzez udzielanie schronienia udziela Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Tabela 3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową w OIK

Lp.	Rodzaj działania	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie	412	295	307	447	417	214	289
2.	Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa specjalistycznego	91	63	75	62	122	87	91
3.	Liczba osób objętych pomocą w formie uczestnictwa w grupach wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie	6	15	11	5	6	7	6

Źródło: Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce

Tabela Nr 3 przedstawia liczbę osób, które zostały rozpoznane przez specjalistów MOPR oraz OIK jako osoby doznające przemocy domowej. Niestety liczba ta od 2017 roku jest na tym samym poziomie pomimo prowadzonej profilaktyki oraz możliwości korzystania ze wsparcia wielu specjalistów w dziedzinie przeciwdziałania przemocy domowej.

Jednym z działań mających bardzo duży wpływ na zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie jest praca z osobą stosującą przemoc domową. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy jest formą pomocy oferowaną przez OIK. Ma na celu dostarczenie wiedzy, nabycie umiejętności oraz modeluje konstruktywne zachowania u sprawców w celu zaprzestania stosowania przemocy.

Tabela 4. Liczba osób, które skorzystały z programu korekcyjno-edukacyjnego w latach 2017-2023

Liczba osób uczestniczących w grupie korekcyjno-edukacyjnej	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	7	7	8	6	11	6	10

Źródło: Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce

Pomimo że zjawisko przemocy domowej dotyka wielu rodzin z terenu miasta Ostrołęki, to podczas realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego są trudności ze skompletowaniem grupy uczestników. Sprawcy przemocy często nie widzą problemu w swoim zachowaniu, nie szukają pomocy i unikają kontaktu z instytucjami zaangażowanymi w realizację procedury “Niebieskiej Karty”. Nowe unormowania prawne zawarte w nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zobowiązują sprawcę przemocy domowej do uczestnictwa w grupie korekcyjno-edukacyjnej lub programie psychologiczno-terapeutycznym i nakazują sprawcy ukończenie jednego z powyższych programów.

Tabela 5. Klienci z problemem przemocy domowej przebywający w Schronieniu OIK

Klienci Schronienia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kobiety	5	4	2	3	2	7	3
Dzieci	10	2	4	4	0	7	1
Mężczyźni	0	0	0	0	0	1	0
Ogółem	15	6	6	7	2	15	4

Zródło: Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce

Powyższa tabela przedstawia liczbę klientów umieszczonych w schronieniu OIK z powodu przemocy domowej. Od 2018 roku liczba osób korzystających ze schronienia utrzymywała się na podobnym poziomie. Jedynie w 2022 r. nastąpił wzrost. Wpływ na to mogła mieć pandemia COVID-19.

W ramach działań Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielane jest schronienie osobom, które doznają przemocy. Mogą one skorzystać z czasowego schronienia w celu izolacji od sprawcy. Osoby te mają zapewnione bezpieczeństwo i wsparcie w rozwiązywaniu problemów. Okres pobytu w schronieniu wynosi maksymalnie do 3 miesięcy. Zakwaterowane osoby w czasie pobytu wspólnie z pracownikami przygotowują i wcielają w życie plan wyjścia z sytuacji kryzysowej i przemocy.

IV. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU

System przeciwdziałania przemocy domowej w mieście Ostrołęka kieruje się następującymi założeniami:

1. Najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby doznającej przemocy (ODP).
2. Za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc (OSP), bez względu na to, co zrobiła osoba doznająca przemocy.
3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.

5. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna.
6. Osoba doznająca przemocy domowej cierpi na skutek wielokrotnego urazu.
7. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ODP, bowiem jest to jeden z objawów doznanego urazu.

W celu realizacji zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej Program wprowadza system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na:

- kontynuacji pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Ostrołęce,
- kontynuacji pracy Koordynatora ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy domowej: indywidualnej i w grupach wsparcia dla ofiar przemocy domowej,
- pomocy psychologicznej dla dzieci – ofiar i świadków przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy seksualnej,
- pomocy psychologicznej, prawnej, medycznej, socjalnej dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych,
- realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego i programu psychologiczno-terapeutycznego dla sprawców przemocy domowej,
- współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, ze szczególnym uwzględnieniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce, Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce i pozostałych podmiotów, które zawarły z Prezydentem Miasta porozumienie w sprawie współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym w Ostrołęce,
- podniesieniu kwalifikacji kadr biorących udział w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Ostrołęce na lata 2024- 2030 określa obszary strategiczne, cele operacyjne i działania, wokół których będą się koncentrowały zadania zaangażowanych podmiotów. Niezbędnym warunkiem ich efektywności jest interdyscyplinarne podejście, współpraca pomiędzy poszczególnymi instytucjami, służbami i organizacjami. Realizacja programu powinna wpływać na zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz na zwiększenie skuteczności podejmowanych działań.

Główny cel Programu, skonstruowany w oparciu o obszary strategiczne Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030, to zwiększenie skuteczności działań wobec osób doznających przemocy domowej oraz stosujących przemoc domową w mieście Ostrołęka.

Cele strategiczne zostały określone w czterech obszarach:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

OBSZAR I: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel operacyjny: Działania promocyjne w środowisku lokalnym podnoszące wiedzę mieszkańców na temat zjawiska przemocy.

Lp.	Podejmowane działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1.	Promowanie, podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej oraz świadomości konsekwencji prawnych w związku ze stosowaniem przemocy domowej.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba opracowanych i/lub zakupionych materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej (ulotek, plakatów, broszur); - liczba rozdysponowanych ulotek, plakatów, broszur; - liczba podmiotów, które umieściły informacje o swoich kompetencjach w ramach przeciwdziałania przemocy domowej na stronach internetowych instytucji. 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, - Ośrodek Interwencji Kryzysowej, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komenda Miejska Policji, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - placówki oświatowe, - ochrona zdrowia, - sądy, - prokuratury, - organizacje pozarządowe 	2024- 2030
2.	Wspieranie i udział w działaniach informacyjno- edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej (konferencjach, szkoleniach, warsztatach, itp.)	<ul style="list-style-type: none"> - liczba konferencji, szkoleń, warsztatów; - liczba osób które wzięły udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, - Ośrodek Interwencji Kryzysowej, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komenda Miejska Policji, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - placówki oświatowe, - ochrona zdrowia, - sądy, - prokuratury, - organizacje pozarządowe 	2024- 2030

3.	Włączenie treści informacji o zagrożeniach w związku z przemocą domową do treści szkolnych programów profilaktycznych	- liczba przeprowadzonych zajęć profilaktycznych dotyczących przemocy w rodzinie; - liczba uczestników biorących udział w zajęciach profilaktycznych dotyczących przemocy w rodzinie	- placówki oświatowe	2024- 2030
4.	Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym skierowanym do różnych grup odbiorców, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych wobec dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową	- liczba opracowanych i zrealizowanych programów, liczba uczestników	- Ośrodek Interwencji Kryzysowej; - placówki oświatowe	2024- 2030
5.	Diagnoza zjawiska przemocy domowej	Liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej	- Ośrodek Interwencji Kryzysowej; - Zespół Interdyscyplinarny	2024 2026 2028 2030

OBSZAR II: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej.

Cel operacyjny: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Lp.	Podjęte działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1.	Współpraca instytucji w zakresie pomocy rodzinom zagrożonym i dotkniętym problemem przemocy domowej, stosowanie procedury „Niebieskie Karty”	- liczba rodzin, w których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”; - liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych; - liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego; - liczba rodzin, w których zakończono procedurę „Niebieskie Karty” z powodu ustania przemocy domowej	- Komenda Miejska Policji - jednostki organizacyjne pomocy społecznej; - MKRPA; - ochrona zdrowia; - placówki oświatowe	2024- 2030

2.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą (socjalne, psychologiczne, prawne); zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego; - praca socjalna; - liczba osób korzystających ze schronienia OIK; - liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Interwencji Kryzysowej - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, - Zespół Interdyscyplinarny, - Komenda Miejska Policji - Placówka Pieczy Zastępczej "Korczakówka" i „Korczakówka 2” 	2024- 2030
3.	Informowanie osób dotkniętych przemocą o ich prawach i możliwościach uzyskania pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przekazanych formularzy NK- B dla osób dotkniętych przemocą domową 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, - Ośrodek Interwencji Kryzysowej - Komenda Miejska Policji; - MKRPA; - placówki oświatowe; 	2024- 2030
4.	Udzielanie schronienia w OIK osobom doznającym przemocy domowej, prowadzenie pracy socjalnej z osobami doświadczającymi przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób, którym udzielono schronienia; - liczba osób, z którymi prowadzono pracę socjalną 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, - Ośrodek Interwencji Kryzysowej 	2024- 2030
5.	Opracowanie i realizacja programów pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy domowej, w tym grupy wsparcia dla kobiet	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych programów; - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Interwencji Kryzysowej 	2024-2030

OBSZAR III: Oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową

Cel operacyjny: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Lp.	Podejmowane działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1.	Rozpowszechnianie informacji o formach oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową, w tym programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rozpowszechnionych ulotek informacyjnych - liczba podmiotów, które umieściły informacje o formach oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową na swoich stronach internetowych, - liczba udzielonych konsultacji prawnych, psychologicznych, pedagogicznych, osobom stosującym przemoc domową 	<ul style="list-style-type: none"> - grupy diagnostyczno-pomocowe - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie; - Ośrodek Interwencji Kryzysowej, - Zespół Interdyscyplinarny; - Komenda Miejska Policji; - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; - placówki oświatowe; - ochrona zdrowia; - sądy, - prokuratury, - organizacje pozarządowe 	2024-2030
2.	Wdrażanie i realizacja programów korekcyjno- edukacyjnych i programów psychologiczno-terapeutycznych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba programów korekcyjno-edukacyjnych; - liczba programów psychologiczno-terapeutycznych, - liczba osób, które przystąpiły do programu korekcyjno-edukacyjnego, - liczba osób, które przystąpiły do programu psychologiczno-terapeutycznego, - liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny; - liczba osób, które ukończyły program psychologiczno-terapeutyczny, - liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych/psychologiczno-terapeutycznych; - liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny lub karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych/psychologiczno-terapeutycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie; - Ośrodek Interwencji Kryzysowej 	2024- 2030

3.	Podejmowanie działań interwencyjnych przez Zespół Interdyscyplinarny, organy ścigania i wymiar sprawiedliwości	<ul style="list-style-type: none"> - liczba sporządzonych formularzy Niebieska Karta D - liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą NK; - liczba wszczętych postępowań przygotowawczych z art. 207 kk; - liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową (art. 207 kk); - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia; - liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania, - liczba wydanych nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego miejsca zamieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i liczba zakazów zbliżania się. - liczba zatrzymanych osób, co do których istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Komenda Miejska Policji, - Sąd, - Prokuratura Rejonowa, - Prokuratura Okręgowa - Zespół Interdyscyplinarny 	2024- 2030
4.	Monitoring zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin monitorowanych po zakończeniu procedury NK; - liczba wizyt w rodzinach w ramach monitoringu; - liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego/psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie - Komenda Miejska Policji 	2024-2030

OBSZAR IV: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel operacyjny: Doskonalenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Podjęmowane działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Harmonogram realizacji
1.	Doskonalenie kompetencji członków ZI i GD-P w zakresie diagnozowania zjawiska przemocy domowej	- liczba osób uczestniczących w szkoleniach, warsztatach, superwizji, itp.	- Zespół Interdyscyplinarny; - grupy diagnostyczno-pomocowe	2024- 2030
2.	Udział w szkoleniach, warsztatach, seminariach tematycznych dla osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej	- liczba szkoleń, warsztatów, seminariów tematycznych, w których wzięli udział przedstawiciele instytucji zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej; - liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach, warsztatach, seminariach tematycznych dotyczących przemocy domowej	- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, - Ośrodek Interwencji Kryzysowej, - Komenda Miejska Policji, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - placówki oświatowe, - ochrona zdrowia, - sądy, - organizacje pozarządowe, - inne podmioty zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy domowej	2024- 2030

V. MONITORING I PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 przewiduje realizację działań profilaktycznych i pomocy świadczonej na rzecz rodzin zagrożonych problemem przemocy. Zakłada on integrację działań wszystkich podmiotów na terenie miasta, które działają na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Podstawowym standardem wdrażania Programu jest sprawne funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Ostrołęce oraz grup diagnostyczno-pomocowych, których zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów współpracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Istotnym elementem sprawnego funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest spójny przepływ informacji pomiędzy instytucjami realizującymi Program. Osiągnięcie wyznaczonych celów jest uzależnione od stopnia zaangażowania partnerów, które umożliwia uzyskanie przez rodziny specjalistycznego wsparcia i niezbędnej pomocy w niwelowaniu skutków przemocy. Założenia programowe wynikają z lokalnej diagnozy i zostały dostosowane do potrzeb rodzin.

1. Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce.

Realizatorami Programu są: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce, Komenda Miejska Policji w Ostrołęce, Sąd Rejonowy w Ostrołęce, Placówka Pieczy Zastępczej "Korczakówka" i Placówka Pieczy Zastępczej „Korczakówka 2” w Ostrołęce, Zespół Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Ostrołęce, Prokuratura Okręgowa w Ostrołęce, Prokuratura Rejonowa w Ostrołęce, Straż Miejska Ostrołęki, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe oraz inne jednostki mające w swych zadaniach przeciwdziałanie przemocy domowej. W realizacji Programu mogą uczestniczyć partnerzy zewnętrzni w szczególności kościoły i organizacje pozarządowe.

2. Sposób monitorowania Programu i sprawozdawczość

Monitoring Programu opierać się będzie na ocenie realizacji celów szczegółowych określonych w Programie, na podstawie informacji sprawozdawczych i dostępnych danych statystycznych. Podstawowymi źródłami informacji w procesie monitorowania będą następujące elementy:

- wskaźniki określone dla poszczególnych celów szczegółowych, pozwalające ocenić poziom zaawansowania realizacji celów oraz kierunek zmian, wynikających z prowadzonych działań,
- informacje sprawozdawcze/dokumentacja sprawozdawcza członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Ostrołęce.

Ewaluacja Programu prowadzona będzie na podstawie rocznego raportu z podejmowanych działań na rzecz zwiększenia skuteczności działań wobec osób doznających przemocy domowej oraz stosujących przemoc domową, sporządzanego przez Koordynatora ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej (OIK w Ostrołęce) i przedkładanego Prezydentowi Miasta Ostrołęki do 31 maja każdego roku. Analiza realizowanych działań będzie podstawą do ewentualnego wprowadzenia zmian w harmonogramie programu, w celu uzyskania wyznaczonego celu.

3. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetowych Miasta Ostrołęki, dotacji celowych budżetu państwa oraz z innych źródeł zewnętrznych.

Uzasadnienie
do projektu uchwały
w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar
Przemocy Domowej w Ostrołęce na lata 2024 – 2030

Zgodnie z art. 6 ust. 2. pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, ze zm.) gmina ma obowiązek opracowania i realizacji programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy domowej.

Taki Program był przyjęty uchwałą Nr 290/XLI/2017 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 2 marca 2017 r. i obowiązywał na lata 2017-2023. W związku z zakończeniem okresu obowiązywania Programu koniecznym jest przyjęcie przez Radę Miasta Ostrołęki Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Ostrołęce na kolejne lata.

W związku z powyższym podjęcie ww. uchwały należy uznać za zasadne